

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.04.1960, sp. zn. 2 Cz 25/60, ECLI:CZ:NS:1960:2.CZ.25.1960.1

Číslo: 55/1960

Právní věta: Pro otázku náhrady škody způsobené tím, že zaměstnanec na sebe převedl zboží odcizené z majetku v socialistickém vlastnictví, je rozhodující celá hodnota na něho převedeného zboží, nikoli jen výtěžek, jehož zaměstnanec nabyl prodejem věcí pocházejících z trestného činu.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 19.04.1960

Spisová značka: 2 Cz 25/60

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody

Předpisy: 86/1950 Sb. § 245 odst. 1 písm. c)
§ 250

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55/1960 sb. rozh.

Pro otázku náhrady škody způsobené tím, že zaměstnanec na sebe převedl zboží odcizené z majetku v socialistickém vlastnictví, je rozhodující celá hodnota na něho převedeného zboží, nikoli jen výtěžek, jehož zaměstnanec nabyl prodejem věcí pocházejících z trestného činu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 19. dubna 1960, 2 Cz 25/60.)

Žalující národní podnik domáhal se na žalované zaměstnankyni zaplacení částky 2180 Kčs jako náhrady škody, způsobené tím, že nakoupila od vedoucího pekárny žalujícího podniku zboží v hodnotě 2160 Kčs, které jmenovaný odcizil ke škodě žalujícího podniku a prodal žalované za ceny nižší, než byla stanovena ceníkem stát. maloobchodních cen. Pro toto jednání byla žalovaná odsouzena pravomocným rozsudkem trestního soudu a to pro trestný čin podle § 245, odst. 1 písm. c) tr. zák. Žalující podnik domáhal se náhrady plné hodnoty zboží vedoucím pekárny odcizeného a žalovanou odkoupeného po odečtení částky, kterou mu žalovaná již uhradila.

Lidový soud v Duchcově žalobě nevyhověl. Podle jeho názoru není žalovaná povinna nahradit žalobci celou hodnotu převzatého odcizeného zboží, nýbrž jen rozdíl, jímž byla neoprávněně obohacena.

Porušil-li vedoucí pekárny svoji povinnost, když žalované zboží vůbec prodal, není žalovaná v tomto směru spolupachatelkou a není s ním solidárně odpovědná za celou škodu, ale jen za tu část škody, která je vyjádřena rozdílem mezi cenou zboží a tím, co za ně žalovaná vedoucímu pekárny skutečně zaplatila. Tento rozdíl pak žalovaná žalobci uhradila.

Krajský soud v Ústí n/Lab. odvolání žalobce nevyhověl a rozsudek soudu první stolice potvrdil. K vývodům prvního soudu dodal, že žalovaná tím, že potraviny od vedoucího pekárny kupovala, žalobci žádnou škodu nezpůsobila, neboť ta mu vznikla již tím, že zboží bylo vedoucímu pekárny odcizeno, odcizení zboží se však žalovaná žádným způsobem nezúčastnila.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutími obou soudů byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Soud první i druhé stolice vycházel sice ze správného zjištění, že žalovaná nebyla trestně stíhána ani odsouzena jako spolupachatelka trestného činu spáchaného vedoucímu pekárny, nýbrž že byla odsouzena jako podílnice podle § 245, odst. 1 písm. c) tr. zák., že tedy došlo ke dvěma rozdílným trestným činům, avšak právním závěrům, k nimž oba soudy dospěly, nelze přisvědčit.

U trestného činu podílnictví podle § 250 tr. zák. nebo jemu odpovídajícího trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245, odst. 1, písm. c) tr. zák. není škodou způsobenou trestným činem výtěžek, který nabyl pachatel prodejem věci pocházející z trestného činu, kterou na sebe převedl, nýbrž touto škodou je cena takové věci. Za škodu způsobenou trestným činem podle § 250 nebo § 245, odst. 1, písm. c) tr. zák. nutno tedy považovat škodu vzniklou tím, že ten, komu věc náležela, jí pozbyl (srov. rozh. č. 18/1957 Sbírky rozhodnutí čs. soudů, trestní část).

Z hlediska trestní odpovědnosti žalované je tedy pro otázku škody způsobené tím, že na sebe převedla zboží odcizené vedoucímu pekárny z majetku v socialistickém vlastnictví, rozhodující celá hodnota na ni převedeného zboží, poněvadž o tuto hodnotu, již nutno rozumět cenu maloobchodní, byl majetek v socialistickém vlastnictví zkrácen.

Není důvodu posuzovat otázku odpovědnosti za takto vzniklou škodu jinak i z hlediska předpisů občanskoprávních. Škoda, která byla žalobci způsobena, je sice výsledkem trestné činnosti vedoucího pekárny; na tomto výsledku se však vědomě podílela žalovaná způsobem, který je porušením povinnosti ve smyslu ustanovení § 337 obč. zák. Toto protiprávní jednání žalované pak právě znamenalo, že žalobce odcizeného zboží trvale pozbyl. Není správné, že žalobci musela vzniknout hmotná škoda už toliko tím, že mu vedoucímu pekárny bylo zboží odcizeno (toto mohlo být např. u něho ještě zabaveno apod.), ale také tím, že žalovaná toto odcizené zboží od něho převzala a dále zcizila a tak se svým jednáním podílela na tom, že majetek žalobce byl o toto zboží trvale zkrácen. Nelze proto říci, že by mezi jednáním a škodou vzniklou žalobci nebyla příčinná souvislost. Pak je ovšem za uvedené situace žalovaná také odpovědná za škodu žalobci způsobenou a to ve výši hodnoty věcí, které ze zboží odcizeného vedoucímu pekárny na sebe převedla bez ohledu na to, zda a kolik za ně vedoucímu pekárny zaplatila. Svým rozhodnutím, jímž byla žaloba zamítnuta, porušily proto oba soudy zákon v ustanoveních § § 337, 340 obč. zák.